

ONE WAY KIDS

TURVAOHJEISTO

ONE WAY SEURAKUNTA

1. Yleistä	3
2. One Way-seurakuntien lapsityön arvot	3
3. Ohjaajien ja vapaaehtoisten valinta	4
4. Turvallinen toiminta	5
5. Turvallisen toiminnan suunnittelu ja ohjeistus	6
Toiminnan ennakkotiedot, henkilötietojen kerääminen ja turvallisuussuunnitelma	6
Riskienhallinta	6
6. Kriisitilanteissa toimiminen	7
Lastensuojeluilmoitus	7
Seurakunnan toiminnassa ilmenevä kaltoinkohtelu	7
Toimintaohje kaltoinkohtelua epäiltäessä:	8
8. Lomakkeet ja liitteet	8

1. Yleistä

One Way -seurakunnat ovat suomalaisen One Way Mission -lähetysjärjestön perustamia kristillisiä yhteisöjä Suomessa. Vastaavia One Way Missionin perustamia seurakuntia on maailmalla suuri joukko. Vuonna 2017 alkoi Suomessa uusien seurakuntien istutustyö, ja keväällä 2024 seurakuntia ja yhteisöjä on 30 ympäri Suomen.

One Way -seurakunnat noudattavat Suomen helluntaiseurakuntien lapsi- ja nuorisotyön turvaohjeistoa. (Ison Kirjan nuorisotoiminnot: Suomen helluntaiseurakuntien lapsi- ja nuorisotyön turvaohjeisto 2018). Lähteenä tässä oppaassa on myös Turvallisesti seurakunnassa-kirja (Anne Ainesmaa, Päivä, 2009). Lisäksi olemme laatineet tämän oppaan, jossa on turvallisuuteen liittyvät käytännöt tiivistetysti, sekä liitteenä tarvittavat lomakkeet.

Hoida sinulle määrättyä tehtävää tahrattomasti ja moitteettomasti siihen saakka, kun Herramme Jeesus Kristus ilmestyy. 1.Tim. 6:14

2. One Way-seurakuntien lapsityön arvot

One Way-seurakuntien lapsityötä ohjaavat arvot ovat, tavoittava, turvallinen ja tavoitteellinen. Olemme tunnettuja siitä, että haluamme kunnioittaa Raamattua ylimpänä auktoriteettina ja taata seurakunnissa totuudellisen opetuksen. Tämä sama vahva pohja ohjaa lapsityötämme. Haluamme tavoittaa Suomen lapset koko evankeliumin sanomalla ja kasvattaa heitä tavoitteellisesti kohti hengellistä aikuisuutta. Kaikessa lapsityössä päätavoite on lasten pelastuminen ja hengellinen kasvu, johon hauska toiminta on hyvä lisä.

Tavoittava

Teemme evankelioivaa lapsityötä One Way-kids toiminnan kautta, jossa lapset kuulevat koko evankeliumin. Näkynä on tavoittaa Suomen lapset Jeesukselle.

Turvallinen

Jokainen One way-seurakuntien lapsityössä mukana oleva toimija on käynyt, jossa käydään läpi turvallisen toiminnan periaatteet ja ohjeistetaan käytännön lapsityöhön. Tarkistamme myös rikosrekisteriotteen jokaisen seurakunnan lapsityön vastaavalta sekä huolehdimme vapaaehtoisten soveltuvuudesta lapsityöhön. Lisäksi tarjoamme tukea ja koulutuksia vapaaehtoisille, sekä laadukasta, totuudellista materiaalia Raamatun opettamiseen lapsille.

Tavoitteellinen

Näkymme on kasvattaa lapsista tasapainoisia Jeesuksen opetuslapsia ja viedä heitä kohti hengellistä aikuisuutta. Lapsi ansaitsee tavoitteellista Raamatun opetusta ja tätä toteutamme pyhäkoulun opetussuunnitelman sekä lasten opetuslapseuskoulun kautta. Lapsi voi olla täysivaltainen Jumalan valtakunnan jäsen. Tavoitteellisuus näkyy myös toiminnan suunnitelmallisuudessa.

3. Ohjaajien ja vapaaehtoisten valinta

Seurakunta on parhaimmillaan keskinäisessä kunnioituksessa ja rakkaudessa kilpaileva uskovien yhteisö, mutta emme saa sokeasti luottaa siihen etteikö myös meidän piirissämme voisi tapahtua ylilyöntejä. Siksi onkin tärkeää tarkoin harkita ketkä ovat vastuussa lapsityöstä. Lapsityössä toimiva on suuressa vastuussa ja hänen täytyy olla

- tasapainoinen aikuinen,
- hengellisesti ja henkisesti terve (tervettä harkintaa käyttäen)
- Ei rikos- ja päihdetaustaa (tai väh. 2 vuoden ajan päihteetön, harkinnan mukaan)
- Rikosrekisteriotteen mukaan hyväksyttävä
- One way:n turvakoulutuksen käynyt

Arvioinnin apuna voi käyttää esimerkiksi seuraavia kysymyksiä:

- Haluaisinko omat lapseni tämän henkilön ohjaukseen?
- Miksi haluan tämän henkilön mukaan työhön?
- Nouseeko mieleeni epäilyksiä tai kysymyksiä?

Vapaaehtoisten kanssa käytävä keskustelu ja lomakkeen ”Lapsi ja nuorisotyön vapaaehtoistyöntekijän sitoumus” on hyvä käytäntö, jolla voidaan taata lapsityön laatua ja turvallisuutta. Luottamuksellinen suhde vapaaehtoihin on kaksisuuntainen, myös seurakunta on velvoitettu huolehtimaan vapaaehtoisistaan tarjoamalla tukea ja mahdollisuuksia yhteyteen ja koulutukseen.

Hyviin käytäntöihin kuuluu kertoa seuraavat asiat vapaaehtoisille:

- Lapsityön ja kyseisen toiminnan tavoitteet ja suunnitelma
- Sitoutumisen kesto, sovitaan yhdessä
- Tehtävästä suoriutumisen edellytykset, mitä odotamme vapaaehtoisilta
- Vastuusuhteet, keneltä saa apua ja tukea? Kenen puoleen kääntyä vaikeissa tilanteissa?
- Ajankäyttö, kuinka paljon aikaa työhön sitoutuminen vaatii?
- Kustannukset, kuka huolehtii kuluista ja miten?
- Vakuutukset ja muut mahdolliset viralliset asiat

Avoimuus ja hyvän keskusteluyhteyden ylläpitäminen on usein avainasemassa vaikeissakin tilanteissa ja niitä ennaltaehkäisee että jokainen tietää oman vastuualueensa ja mitä häneltä odotetaan. Toisiamme kunnioittamalla ja muista huolehtimalla luomme seurakuntayhteisön, jossa on hyvä palvelu.

Vapaaehtoisten soveltuvuutta ja tehtävässä toimimista on hyvä tukea ja arvioida jatkuvasti, pieni korjausliike on helpompi tehdä kuin suuri. Jos lapsityössä herää huolta vapaaehtoisten toiminnassa, kannattaa avoimesti keskustella heränneestä huolesta ja toimia reilusti kaikkia osapuolia kunnioittaen. Hyviin käytäntöihin ei kuulu, että joutuu sivuun työstä tietämättä mistä syystä. Varhaisessa vaiheessa kannattaa asiasta keskustella vanhimmistön tai lapsityön johtotiimin kanssa ja yhdessä miettiä kuinka toimitaan. Luvussa 6 on tarkemmat ohjeet kriisitilanteissa toimimiseen.

Vapaaehtoisen rikostaustan selvittäminen

Lakia lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä sovelletaan henkilöihin, jotka toimivat vapaaehtoisena lasten parissa. Laki antaa toiminnan järjestäjälle tietyin edellytyksinmahdollisuuden selvittää vapaaehtoisen rikostausta, mutta kaikista vapaaehtoisista ei tarvitse pyytää rikosrekisteriotetta. One Way mission ry:ssä rikostausta selvitetään jokaisen seurakunnan lapsityöstä vastaavalta henkilöltä tai jos toimintamuotoja on useampia, jokaisen työmuodon vastaavalta. Rikostausta voidaan selvittää myös harkinnan mukaan, mikäli henkilö säännöllisesti tai toistuvasti toimii lasten parissa.

Oikeusrekisterikeskus merkitsee rikosrekisteriotteelle tiedot seuraavista rikoksista:

- Sukupuolisiveellisyttä loukkaava teko (pornografiarikos)
- Seksuaalirikos
- Henkirikos (tappo, murha, surma)
- Ihmiskauppa tai törkeä ihmiskauppa
- Törkeä pahoinpitely
- Törkeä ryöstö
- Huumausainerikos

Jos vapaaehtoisella on työtä tai opiskelua varten alle 6kk sitten tilattu rikosrekisteriote, se kelpaa.

Rikosrekisteriotteen tilaamista varten tarvitaan henkilön suostumus.

Toiminnan järjestäjä voi selvittää vapaaehtoisen rikostaustan, jos kysymyksessä on tehtävä, johon kuuluu:

1. säännöllisesti ja olennaisesti alaikäisen opetusta, ohjausta, hoitoa, huolenpitoa tai muuta yhdessäoloa alaikäisen kanssa ja
2. henkilökohtaista vuorovaikutusta alaikäisen kanssa ja
3. tehtävän hoitaminen yksin tai sellaisissa olosuhteissa, joissa alaikäisen henkilökohtaista koskemattomuutta ei voida turvata siitä huolimatta, että toiminnan järjestäjällä on käytössä toimintaa koskeva ohje tai tietty menettelytapa, jolla pyritään turvaamaan lasten henkilökohtainen koskemattomuus.

Lisäksi edellytetään, että:

- a) toiminnan järjestäjällä on käytössään toimintaansa koskeva ohje tai menettelytapa, jolla turvataan lasten henkilökohtainen koskemattomuus ja
- b) toiminnan järjestäjä on ennalta arvioinut, mitkä ovat sellaisia vapaaehtoistehtäviä, joihin valittavan vapaaehtoisen rikostausta on syytä selvittää.

Oikeusrekisterikeskuksen nettisivuilla on tarkemmat ohjeet otteen hakemisesta ja säilyttämisestä.

Otteen vastaanottaa ja tarkistaa toiminnan järjestäjän puolesta sellainen henkilö, joka on päättämässä annetaanko vapaaehtoiselle kysymyksessä oleva tehtävä vai ei. Otteelta ilmeneviä tietoja ei saa ilmaista kenellekään muulle, ei toiminnan järjestäjän toiminnassa mukana olevalle eikä ulkopuoliselle. Henkilöllä on vaitiolovelvollisuus. Tietoja ei saa ilmaista sen jälkeenkään, kun henkilö ei enää ole siinä tehtävässä, jossa hän on tiedon saanut. Vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta voi seurata rikoslain mukainen rangaistus.

Toimintamalli prosessista

1. Vapaaehtoinen täyttää suostumuslomakkeen (liitteenä)
2. One Way edustaja hakee sähköisesti rikosrekisteriotteen, liitteenä mm. suostumus
3. Lapsityön toiminnasta vastaavien vapaaehtoisten henkilötietorekisteriin tehdään kirjaus seuraavalla mallilla: **Maija Meikäläinen, kotiseurakunta/paikkakunta, ote tarkistettu 16.6.2024, otteen päiväys 13.6.2024.** Tarkempia tietoja ei merkitä.
4. Ote hävitetään asianmukaisesti, esimerkiksi silppurilla tai lähetetään vapaaehtoiselle postitse.

4. Turvallinen toiminta

Lapset ovat vasta kasvamassa ja kehittymässä ja siksi he ovat haavoittuvassa asemassa suhteessa muihin. Meidän tehtävämme aikuisina on suojella ja taata lapsille turvallinen kasvuympäristö myös seurakunnassa. Haasteena on, että olemme erilaisia ihmisiä erilaisine käsityksinemme turvallisuudesta, siispä on tärkeää määritellä mikä on One Way-seurakuntien linjaus turvallisesta lapsityöstä.

Turvallisen toiminnan määrittelyn lisäksi tarvitsemme koulutusta. Oppimisen korkein taso tietämisen sijaan on laittaa opitut asiat käytäntöön. Lapsityössä koulutusta tulee olla seuraavista asioista ja etenkin seurakuntien lapsityön johtajilla tulisi olla ymmärrys seuraavista asioista:

- Lapsityön arvot, Raamatullinen pohja, tavoitteet
- Lapsen kehityksen ydinasiat
- Ymmärrys hyvän vuorovaikutuksen tärkeydestä (ryhmän johtaminen, suhteiden luominen ym)
- Sielunhoidon perusteet (uskoon johdattaminen, lapsen tarpeiden kohtaaminen, kriisitilanteet)
- Toiminnan suunnittelu, tavoitteellisuus, luovat toiminnot
- Yhteistyö vanhempien kanssa, tiedotus
- Mitä tarkoittaa hengellinen, psyykkinen, fyysinen ja sosiaalinen turvallisuus

Tässä oppaassa asiat on vain lueteltu, mutta One Way-seurakuntien lapsityön turvakoulutuksessa hengellinen, psyykkinen, fyysinen ja sosiaalinen turvallisuus on käyty läpi tarkemmin ja siinä annetaan hyvät käytännöt turvallisen lapsityön toteuttamiseen.

Turvallisen toiminnan järjestämiseen kuuluvat myös säännöt. Selkeät säännöt lisäävät lasten kokemusta turvallisuudesta sekä auttavat ohjaajia toimimaan. Sääntöjen noudattamiseen voi auttaa esimerkiksi niiden suunnittelu yhdessä lasten kanssa, sillä yhdessä sovittuihin sääntöihin on mielekkäämpää sitoutua ja

lasten osallisuus kasvaa. Vapaaehtoisten turvakoulutuksessa käydään läpi työrauhan ylläpitämistä ja lasten sitouttamista sääntöihin.

Osana turvallista toimintaa tulee huolehtia lapsityössä käytettävän tilan turvallisuudesta sekä sopivasta ryhmäkoosta. Lähtökohtaisesti jokaisessa ryhmässä tulee olla kaksi aikuista.

5. Turvallisen toiminnan suunnittelu ja ohjeistus

Seurakuntien tulee suunnitella toiminta turvallisuuskulma huomioon ottaminen. Tämä on myös meidän omaksi turvaksemme, ennakkoinnilla voimme mahdollisesti välttää suuret kriisit tai ainakin tiedämme sellaisen kohdatessamme kuinka toimimme. Lapsityöhön osallistuminen ei saa olla terveydelle tai omaisuudelle vaarallista, eikä toiminta saa aiheuttaa vaaraa sivullisille, työntekijöille eikä vapaaehtoisille (Työturvallisuuslaki 738/2002). Seurakunnalla on turvallisuuteen liittyviä vaatimuksia, mutta tässä käymme läpi mitä asioita lapsityössä tulee ottaa huomioon.

Turvallisuussuunnitelmasta ja riskienhallinnasta riippumatta onnettomuuksia tai hätätilanteita saattaa tapahtua. Tässä tapauksessa tilanteesta täytetään liitteenä oleva Tapausilmoitus-lomake. Raportti täytetään ja toimitetaan Toiminnanjohtajalle.

Ennaltaehkäisy

Turvallisen toiminnan suunnittelussa tärkeää on ennaltaehkäisy. One Wayn lapsityön turvakoulutuksessa käymme läpi seuraavia ennaltaehkäiseviä toimia (Toimintaohje- lasten turvallisuutta lisäävät toimintatavat ja vapaaehtoisen rikostaustan selvittäminen, 2014, Allianssi/Soste/Valo/Taike).

1. Turvakoulutus, turvallisuusohje lapsityön toimijoiden tiedossa
2. Vahvistamalla häiritntää ehkäisevää ilmapiiriä
3. Selkeä prosessi vapaaehtoisten rekrytointiin
4. Läpinäkyvä toiminta (esim. Huoltajat tervetulleita mukaan katsomaan)
5. Nimeämällä lasten tai nuorten valitsema luottohenkilö
6. Kouluttamalla vapaaehtoisia ja keräämällä palautetta

Toiminnan ennakkotiedot, henkilötietojen kerääminen ja turvallisuussuunnitelma

Seurakunnan lapsityöstä annettavien ennakkotietojen totuudellisuus ja hyvä tiedotus lisää luottamustamme suhteessa lasten huoltajiin. Toimintamme arvoin on määritelty, että fokus on lasten pelastumisessa ja hengellisessä kasvussa. Tämä on hyvä tuoda mainostaessa esiin, esimerkiksi kertomalla että kerhossa on ”Raamtuhetki” tai ”Raamatun opetus” tai muuten hyväksi katsomallanne tavalla.

Henkilötietolomake kannattaa kerätä säännöllisessä toiminnassa mukana olevilta lapsilta, koska se vähentää riskejä. Turvallisen toiminnan kannalta on hyvä tietää esimerkiksi allergioista ja muista rajoitteista. Henkilölomakkeita tulee säilyttää asianmukaisella tavalla lukitussa tilassa ja tuhota heti kun tietoja ei ole enää tarkoituksenmukaista säilyttää.

Liitteenä on myös turvallisuussuunnitelmalomake, johon kerätään toiminnan ennakkotiedot, riskien kartoitus ja hallinta sekä toimintaohje onnettomuus- ja hätätilanteissa. Lomakkeiden täyttö ja turvallisuuden miettiminen voi tuntua työläältä, mutta onnettomuuden sattuessa on kultaakin kalliimpaa että vapaaehtoiset osaavat toimia. Hätätilanteen tullen on liian myöhäistä miettiä toimintatapoja ja toisaalta hyvällä suunnittelulla ja ennakkoinnilla voidaan välttää kriisitilanteita. Erityisen tärkeää näiden asioiden miettiminen on suurempia tapahtumia ja leirejä suunniteltaessa, koska suuremman ihmisjoukon hallinta on haastavampaa.

Riskienhallinta

Olemme velvollisia arvioimaan toimintaan liittyviä riskejä osana edellä mainittua turvallisuussuunnitelmaa. Liitteenä on riskien luokittelumalli, jonka avulla toiminnassa esiintyvien riskien todennäköisyyttä ja seurauksia arvioidaan. Riskin suuruudesta (merkityksetön, siedettävä, kohtalainen, merkittävä, sietämätön)

riippuen ryhdytään toimenpiteisiin tai vakavimmassa tilanteessa suunniteltua toimintaa ei aloiteta. Turvallinen toiminta edellyttää jatkuvaa seuraamista ja kehittämistä. Riskienhallinnan ei ole tarkoitus hidastaa ja vaikeuttaa lapsityötä, vaan osaltaan turvata toiminnan jatkuvuus. Tämän oppaan liitteenä on riskianalyyasilomake, joka liitetään osaksi turvallisuussuunnitelmaa. Lapsityön johtaja tai tiimi täyttää nämä lomakkeet.

6. Kriisitilanteissa toimiminen

Lasten kanssa toimiessa vastaan tulee väistämättä esiin lasten kohtaamia kriisejä, kaltoinkohtelua ja muita toimenpiteitä vaativia tilanteita. One Way-seurakuntien lapsityössä emme halua olla edistämässä toimintaa, jossa lapsen hätää kohdatessa lupaamme rukoilla asian puolesta mutta todellisuudessa käännämme selkämme. Tällaisia tilanteita kohdatessamme olemme velvollisia toimimaan vaikka se olisi meille vaikeaa ja olisimme epämukavuusalueella.

Lastensuojeluilmoitus

Lapsityön toimija (ja muutkin henkilöt) ovat lain nojalla velvoitettuja havainnon tehdessään tekemään lastensuojeluilmoituksen. Tee lastensuojeluilmoitus kun sinulla herää huoli ja epäilet että lastensuojelun tarve tulisi selvittää. Ilmoitus ei automaattisesti johda järeisiin toimenpiteisiin kuten huostaanottoon, vaan se johtaa lastensuojeluviranomaisten arviointiin lastensuojelun tarpeesta. Ilmoittajalla ei ole oikeutta saada tietoa jatkotoimenpiteistä. Jos vain mahdollista, kannattaa huoli ilmaista huoltajille ja kertoa aiheesta tehdä lastensuojeluilmoitus. Tämä voi osaltaan auttaa luottamuksen säilymisessä seurakunnan ja huoltajien kesken. On kuitenkin syytä arvioida, lisääkö asiasta kertominen lapsen riskiä joutua kaltoinkohdeksi. Tässä oppaassa emme jaa yksityiskohtaisia tietoja, sillä ajantasaiset tarkemmat tiedot saat oman hyvinvointialueesi nettisivuilta.

Miten teen lastensuojeluilmoituksen?

Tee lastensuojeluilmoitus viipymättä. Nopea toiminta on erityisen tärkeää silloin, kun asiaan liittyy rikos.

- Tee ilmoitus ensisijaisesti **lapsen asuinkunnan hyvinvointialueelle**. Katso tarkemmat ohjeet ja yhteystiedot oman hyvinvointialueesi verkkosivuilta.
- Ota yhteyttä hyvinvointialueen sosiaalipäivystykseen tai hätäkeskukseen (112), jos tilanne on kiireellinen tai teet ilmoituksen virka-ajan ulkopuolella.
- Soita hätänumeroon 112, jos tilanne on kiireellinen etkä voi selvittää lapsen asuinpaikkaa tai hyvinvointialueen lastensuojelun yhteystietoja. (Lähde THL)

Seurakunnan toiminnassa ilmenevä kaltoinkohtelu

Seurakunnan sisälläkään emme ole immuuneja kaltoinkohtelulle vaikka riskiä pienentää turvallisuuden huomioiminen ja koulutus. Kaltoinkohtelua voi olla esimerkiksi seksuaalinen häirintä, väkivalta, houkuttelu huumeiden käyttöön tai muu turvallista kasvua uhkaava tekijä. Aikuisen tulee pitäytyä sukupuolisuuteen liittyvistä kommentteista, jotka eivät ole hyvien käytöstapojen mukaisia ja joilla voi olla vahingollisia seurauksia alaikäisen kehitykselle. (Allianssi ym. 2014,6.) Allianssin ym. ohjeen mukaan syrjintä, häirintä ja hyväksikäyttö ovat vallan väärinkäyttöä. Vapaaehtoisena toimivan aikuisen suhde alaikäiseen on useimmiten valtasuhde. (Allianssi ym. 2014,6.)

Vapaaehtoistoiminnan mahdollisia riskejä alaikäisten henkilökohtaiselle koskemattomuudelle ja turvalliselle kasvuun saattaisivat seurakunnassa olla myös esimerkiksi fyysisten kurinpitokeinojen käyttö ja pelottelu joko kurinpitokeinona tai hengellisessä kasvatuksessa. One Way -seurakunnan vapaaehtoistoimintaan osallistuvat aikuiset ovat sitoutuneet seurakunnan arvoihin, joten nämä riskit ovat kuitenkin epätodennäköisiä. Lisäksi riskejä pienennetään turvakoulutuksella.

Seurakunnan toimintaan liittyvät mahdollisesti myös luottamukselliset, sielunhoidolliset tukikeskustelut ja rukoukshetket. Näitä saattaa syntyä myös alaikäisen kanssa, jos hän esim. valitsee seurakunnan työntekijän uskotukseen ja hakee apua ongelmiinsa. Alaikäisen kanssa toimitaan mahdollisimman läpinäkyvästi, eikä sielunhoitokeskusteluja käydä kahden kesken lapsen kanssa suljettujen ovien takana.

Kaltoinkohteluun puuttuminen

Aikuisten on tiedostettava mahdolliset ongelmat. Jos häirintää tai muuta epätervettä vallankäyttöä on aihetta epäillä, siihen on puututtava ajoissa. Paras suoja epätoivotuilta tilanteilta on avoin, jatkuva ja ketään syyttelemätön keskustelukulttuuri. (Allianssi ym. 2014, 6.)

Vastuu kaltoinkohteluun puuttumisesta on yksin aikuisilla. Toimintakäytännöt kaltoinkohtelu epäilyjen tai – tilanteiden varalle tulee olla kaikkien toiminnassa mukana olevien tiedossa. Lasten ja nuorten tulee myös tietää, kehen he voivat olla yhteydessä, jos tuntevat oman turvallisuutensa uhatuksi tai jokin askarruttaa. (Allianssi ym. 2014, 7.) Näitä henkilöitä ovat Seurakunnan lapsityön vastaava, lapsityön johtotiimi ja toiminnanjohtaja.

Toimintaohje kaltoinkohtelua epäiltäessä:

1. Asian havainnut aikuinen keskustelee toiminnan järjestäjän vastuuhenkilön (seurakunnan lapsityön vastaava tai lapsityön johtotiimi tai toiminnanjohtaja) kanssa
2. Asian havainnut aikuinen ja vastuuhenkilö keskustelevat alaikäisen kanssa
3. Vastuuhenkilö keskustelee kaltoinkohtelusta epäillyn vapaaehtoisen kanssa
4. Vastuuhenkilö/t keskustelevat alaikäisen vanhempien kanssa
5. Jos epäily rikoksesta, otetaan yhteyttä poliisiin ja lastensuojeluviranomaisiin. Vastuuhenkilöt hoitavat tämän. Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia ja ohittaa salassapitovelvollisuuden. (Lastensuojelulaki 417/2007, luku 5 § 25.)
6. Vastuuhenkilöt ottavat tarvittaessa yhteyttä ulkopuolisiin ammattiauttajiin (lastensuojelu, perheneuvola, Sexpo-säätiö, Väestöliiton Nuorten seksuaaliterveyden osaamiskeskus, Raiskauskriisikeskus Tukinainen)

8. Lomakkeet ja liitteet

Vapaaehtoistoimijan toimenkuvaus

Henkilötietolomake

Turvallisuussuunnitelma-lomake

Riskianalyysilomake

Tapausilmoituslomake

Vapaaehtoisen suostumus- rikosrekisteriotteen hakeminen

HENKILÖTIETOLOMAKE

Hyvät lapsen vanhemmat/huoltajat. Tällä lomakkeella voitte ilmoittaa lapsenne seurakuntamme järjestämään tapahtumaan/toimintaan. Tarvitsemme tiedot osallistujan hyvinvoinnin ja turvallisen toiminnan varmistamiseksi. Tiedot ovat luottamuksellisia, ja käsittelemme niitä Henkilötietolain (523/1999 10§) sekä Euroopan unionin tietosuoja-asetuksen (EU 2016/679) edellyttämällä tavalla.

Kerho/leiri/toiminta, johon lapsi ilmoitetaan	Ajankohta
Osallistujan nimi	Syntymäaika
Osoite	Puhelinnumero
Sähköposti (ei pakollinen)	Lapsen saa liittää toiminnan WhatsApp-ryhmään* ☐
Vanhemman/vanhempien/huoltajan yhteystiedot	
Nimi	Vastuusuhte
Osoite	Vanhemman saa liittää toiminnan WhatsApp-ryhmään* ☐
Sähköposti	Puhelin
Nimi	Vastuusuhte
Osoite	Vanhemman saa liittää toiminnan WhatsApp-ryhmään* ☐
Sähköposti	Puhelin
Lapsi saa näkyä kuvissa tai videoilla, joita jaetaan seurakuntamme ylläpitämillä alustoilla: sosiaalinen media ☐ internetsivut ☐	
Lapsi saa osallistua ohjaajan järjestämään kuljetukseen joko ohjaajan tai muun toimintaan osallistuvan vanhemman kuljettamassa ajoneuvossa ☐	
Lapsella on lupa osallistua erityisaktiviteetteihin, kun niitä on tässä toiminnassa tarjolla: Uinti ☐ Melonta ☐ Ratsastus ☐ Mönkijä tai mopo, maastoajo ☐ Köysitoiminta (kiipeily) ☐ Muu, mikä:	

Turvallisuusasiakirjan liite
TOIMINTAKOHTAINEN TURVALLISUUSUUNNITELMA 1/2

Liitä turvallisuussuunnitelman lisäksi riskianalyysi toiminnasta ja tarvittaessa elintarvikehuollon omavalvontasuunnitelma.

Tilaisuus / tapahtuman ajankohta ja osoite
(koordinaatit, jos ollaan maastossa)

Toiminnan luonne

Toimintatilojen kuvaus, mahdolliset koneet
ja laitteet, liikkumisen esteellisyys jne.

Osallistujat: määrä, ikähaarukka,
mahdolliset rajoitukset tai edellytykset,
kuten liikuntakyky, kielletyt välineet jne.

Tapahtuman johtaja, turvallisuusvastaava,
EA-vastaava ja tiedotuksesta vastaava

Tapahtuman toimihenkilöt: aikuiset (yli
18 v.) ja apulaisohjaajat (15–17 v.)

Ohjaajan edellytykset ja
pätevyysvaatimukset

Ohjaajien valmistelut ennen toimintaa

Käytettävät erityisvarusteet, koneet ja
laitteet sekä tarvittava erityisosaaminen

Elintarvikkeiden kuljetus ja säilytys
(tarvittaessa omavalvonta-suunnitelma
liitteeksi)

Ensiapuvarusteet ja niiden sijainti

Toiminta muissa vaaratilanteissa

Kokoontumispaikka vaaratilanteessa sisällä
tai ulkona

Hälytysnumerot: lähin terveyskeskus/
sairaala ja lähin paloasema (avun
saamisen odotusaika)

Toiminta onnettomuuden jälkeen:
raportointi ja tiedotus

Jälkihoito onnettomuuden tms. jälkeen

Muut huomioitavat asiat

Varasuunnitelma olosuhteiden muuttuessa

Paikka, päiväys ja allekirjoitus

RISKIANALYYSIMALLI

Eri toimintojen riskiarvio

Toteutuessa aiheutuvat vahingot, pisteytys: rasti oikeaan ruutuun

1 = epämukavuus, ei aineellista vahinkoa

2 = ohimenevät lievät vammat, mustelmat, naarmut, pienet aineelliset vahingot

3 = hoitoa vaativat, ei-vakavat haavat ja vammat, kohtalaiset aineelliset vahingot

4 = pitkäkestoiset, vakavat mutta parantuvat vammat, huomattavat aineelliset vahingot

5 = pysyvät vammat, kuolema, korvaamattomat aineelliset vahingot

Nimeä toiminta arvioimaasi todennäköisyysluokkaan ja merkitse seuraus laittamalla rasti oikeaan ruutuun yllä olevien vahinkokuvausten mukaisesti.

	1	2	3	4	5
Epätodennäköinen riski: teoriassa mahdollinen (1)					
Vähäinen riski: vaaratilanteita on ollut joskus (2)					
Kohtalainen riski: toistuvia vaaratilanteita on ollut mutta ei säännöllisesti (3)					
Melko todennäköinen riski: Toistuvia, ei-säännöllisiä vaara- ja läheltä piti -tilanteita on ollut. / Vaatii erityisosaamista tai turvajärjestelyjä. (4)					
Todennäköinen riski: vaaratilanteita esiintyy usein ja säännöllisesti, tapaturmia on sattunut (5)					

Arvion johtopäätös: tarvittavat toimenpiteet ja aikataulu

Laske yhteen edellisen kaavion toimintakohtaiset pisteet. Esimerkki: Toimintana uiminen. Vähäinen riski 2 pistettä, vahingon toteutuessa pysyvät vammat 5 pistettä, tulos 7 pistettä eli merkittävä riski. Edellyttää riskien minimoimisen uin-
tialueen rajaamisella, säännöillä ja pätevällä valvonnalla.

Merkityksetön riski (1–2)	Ei erityistoimenpiteitä. Riskin mahdollisuus on huomioitava toiminnassa.
Vähäinen/hyväksyttävä riski (3–4)	Erityisiä ehkäiseviä toimenpiteitä ei välttämättä tarvita, mutta on harkittava parempia toteuttamistapoja. Tarkkailulla varmistutaan, että riskit pysyvät hallinnassa.
Kohtalainen riski (5–6)	Riskin pienentämiseksi on ryhdyttävä toimenpiteisiin.
Merkittävä riski (7–8)	Riskin pienentäminen on välttämätöntä. Toimenpiteet on aloitettava nopeasti. Toimintaa ei tule aloittaa, ennen kuin riskiä on pienennetty. Riskien pienentämiseksi on varattava tarpeelliset resurssit.
Sietämätön riski (9–10)	Riskin välitön poistaminen on välttämätöntä. Toimenpiteet tulee aloittaa heti. Riskialtis toiminta tulee keskeyttää, eikä sitä saa aloittaa, ennen kuin riski on poistettu.

TAPAUSSILMOITUS

Ilmoitus tapahtumassa, kerhossa, leirillä, retkellä tai seurakunnan toimitiloissa tapahtuneesta vahingosta, onnettomuudesta, väkivallasta tai muusta selvitystä tai hoitoa vaatineesta tilanteesta

Tapahtumapaikka ja päivämäärä:

Kellonaika:

Toimija/toimintaryhmä:

Ilmoittajan nimi ja tehtävä:

TAPAHTUMA

Merkitse kaikki tilanteeseen liittyneet vaihtoehdot rastittamalla kyseiset ruudut.

Tulipalo		Vesivahinko		Sähkökatkos		Vesikatkos	
Ilkivalta		Vahingonteko		Varkaus		Murto	
Uhkaus tai kiusaaminen		Kiinni käyminen		Pahoinpitely		Ruokamyrkytys	
Sairauskohtaus		Eksyminen		Hukkuminen		Tietoturvariski	
Tapaturma		Läheltä piti -tilanne		Poistaminen kiinteistöltä		Alkoholia, huumeita tai näihin liittyviä välineitä	

Lyhyt selvitys tapahtumasta ja sen osapuolista

Osallistuja*		Saattaja		Omainen		Vieras		Työntekijä/vapaaehtoistoimija	
--------------	--	----------	--	---------	--	--------	--	-------------------------------	--

*esim. ohjaaja, lapsi, omainen, joku ulkopuolinen

Mitä tapahtui?

Toimenpiteet tilanteen purkamiseksi: kuka teki ja mitä, voimakeinot, ensiapu, pelastustoimenpiteet

	Poliisi		Ambulanssi		Palokunta		Työntekijä		Muu, kuka?
--	---------	--	------------	--	-----------	--	------------	--	------------

Selostus aiheutuneista vahingoista

Seuraamukset ja jälkihoito

	Tapahtuneesta seuraa:
	Jälkihoidollinen yhteydenotto pyyntö:

Täytä lomake ja anna se toiminnasta vastaavalle. Sovi hänen kanssaan jatkotoimenpiteistä. Alkuperäinen kappale arkistoidaan turvallisuuskansioon. Ilmoittajalla ja tapauksen osapuolilla on oikeus saada tapausilmoituksesta kopio. Kopio voidaan tarvittaessa toimittaa myös viranomaisille.

VAPAAEHTOISTOIMIJAN TOIMENKUVAUS

_____ seurakunta

Toimija: _____

Tehtävänimike	
Toimintapaikka/-paikat	
Toiminnan suunniteltu kesto	
Yhteyshenkilöni/lähiesimieheni, jolle vastaan ja jolta saan apua	
Konkreettiset tehtävät	
Korvattavat kulut	
Vapaaehtoisvastaavan saama tuki/koulutus, kehityskeskustelut ym.	
Muuta	
Allekirjoitukset ja nimenselvennykset	
Toimenkuvauksen tarkistus	

Vapaaehtoistoimija on allekirjoittanut erillisen vapaaehtoistoimijan sitoumuksen, jossa on huomioitu henkilötietolaki ja EU-direktiivi 2018 voimassaolon mukaan.

☐

Pyydämme saada rikosrekisterin otteen alla mainitusta vapaaehtoisesta, joka on hakeutumassa vapaaehtoistehävään. Ote toimitetaan vapaaehtoistehävän järjestäjälle.

Vapaaehtoistehävän järjestäjä täyttää

☐ Toimii hakijana	Vapaaehtoistehävän järjestäjä	Rekisteröintitunnus
☐ Toimii hakijana	Muun järjestön nimi (täytetään mikäli hakijana muu kuin vapaaehtoistehävän järjestäjä)	Rekisteröintitunnus
Vapaaehtoistehävän järjestäjän yhteyshenkilö		Yhteyshenkilön puhelinnumero
Järjestäjän postiosoite		
Vapaaehtoisen nimi		
Vapaaehtoisen henkilötunnus (jos henkilöllä ei ole henkilötunnusta, syntymäaika, -paikka, kotikunta, yhteystiedot, kansalaisuus ja ammatti)		
Vapaaehtoistehävä		
Onko vapaaehtoistehävän järjestäjällä ohje tai suunnitelma alaikäisten henkilökohtaista koskemattomuutta turvaaviksi toimiksi?		
☐ Kyllä	☐ Ei	☐ Ohje tai suunnitelma liitteenä
Ohjeen tai suunnitelman nimi, hyväksymispäivä ja hyväksyjä		

Vapaaehtoisen suostumus

Minulle on selvitetty, että lain (148/2014) mukaisesti - rikosrekisteriote pyydetään vapaaehtoistehävän järjestäjän tarkastettavaksi alaikäisten henkilökohtaisen koskemattomuuden turvaamiseksi - otteeseen merkitään tiedot tietyistä seksuaali-, väkivalta- ja huumausainerikoksista - vapaaehtoistehävän järjestäjän on luovutettava ote minulle välittömästi tarkastamisen jälkeen - vapaaehtoistehävän järjestäjä voi sovittaessa antaa otteen hakemisen toisen järjestön tehtäväksi ja annan suostumukseni rikosrekisteriotteen tilaamiseksi.
Päiväys ja allekirjoitus

Käsittelyaika 7 työpäivää. Puutteelliset hakemukset jäävät odottamaan selvittelyä, mikä pidentää toimitusaika

Ote maksaa 12,00 euroa. Lasku lähetetään erikseen. Maksukehotuksen lähettämisestä peritään 5 euroa. Maksut ovat ulosottokelpoisia ilman tuomiota tai päätöstä.